

Journalisten.se

Debatt

Utbildningen i bild satt på undantag

12 november 2008

De flesta journalister arbetar med bild på ett eller annat sätt i sitt yrke. Trots det är bilden lågt prioriterad på de svenska journalistutbildningarna.

I en värld där vi befinner oss i ett aldrig sinande bildflöde, borde visuell kommunikation vara ett självklart moment redan i den obligatoriska skolan.

Att då en journalist i sin utbildning, inte får med sig mer än några få timmars undervisning i bild, (som dessutom ofta består i att någon fotograf kommer och visar sina bilder) är obegripligt.

Hur kan det komma sig att studenter, som ständigt är omgivna av bilder via TV, reklam, video och dataspel internet, film, tidskrifter, magasin och konst och så vidare inte får lära sig något om bilders berättande.

Om dess kraft att kunna påverka, om fotografiet som dokument, om bildanalys, om hur bildens budskap lätt förändras beroende på kontext, om de avgörande ögonblicken, om fotohistoriens legendarer, om att lära sig att kritiskt granska bilder, om att planera bildreportage, om vikten av att vara på plats vid rätt tillfälle, om bildtexternas betydelse och om att arbeta tillsammans med fotograf på fältet.

Att det finns en lång lista på vad inbäddade journalister i Irak inte får avbilda, säger en hel del om bildens kraft.

Om detta lär sig eleverna på journalistlinjerna alltså ingenting.

Jag är fotograf på Göteborgs-Postens redaktion. Varje år träffar jag härligt ambitiösa JMG-elever som gör praktik på GP.

I bilen på väg till eller från våra gemensamma jobb blir det ofta snack om utbildning kontra verklighet, och då sällan om bristen på utbildning inom just bildjournalistik.

När jag ringer runt till journalistlinjerna på JMG, JMK och Poppius så bekräftas också bilden. Fotografi är inte bara ett element som ingår i kursen redigering.

Hur kan man missa bilden som ett eget journalistiskt uttryck, bildens makt och möjligheter, bilden som nyhets- och informationsbärare, som tidsvittne, som lögnare, som ögongodis, som illustration? Pratar man om källkritik borde bilden naturligtvis finnas med i större utsträckning än i dag.

Ordet och bildens gemensamma styrka borde vara föremål för mer uppmärksamhet. Där finns ingen

motsättning. De behöver varandra. Vi behöver varandra. Det är tillsammans vi berättar, påverkar, informerar roar och granskar.

Men till skillnad från en reporter, som kan samla information långt borta från en händelse eller efter att den hä måste bildjournalisten fatta sina beslut direkt. Vara på plats där och när det händer. Inte när det passar bäst att en intervju.

Alldeles uppenbart saknas en tydlig helhetsbild i journalistutbildningarna. På universitetsnivå är det bara Mittuniversitetet i Sundsvall som visar framfötterna med en nyinrättad särskild kurs i bildjournalistik för skrivande journalister.

Kunskapen om bilden som bevisad indragare och värdehöjare tycks inte ha nått pedagogerna på JMG/JMK eller Poppus. Det journalistiska utbildningsväsendet måste professionaliseras för att effektivt kunna möta den moderna läsarens, tittarens och lyssnarens förväntningar på sina medier. Dessutom ser vi ju nu alltmer hur kraven på multikompetens växer inom medieindustrin. Reporter- och bildkompetens i en och samma medarbetare blir allt vanligare.

Ta tillvara den fantastiska kompetens som i dag finns på de flesta bildredaktioner. Engagera våra duktiga fotografer runt om i landet som gästföreläsare och etablera ett nära samarbete med de rent bildjournalistiska utbildningarna.

Visuell kommunikation måste tas på allvar. Ett bättre samspel mellan text och bild är en av nycklarna till ett modernare tilltal inom massmedierna.

Lisa Thanner

fotograf, Göteborgs-Posten
fil.kand. Konst- och bildvetenskap
ordförande, PFK Västra

.

[Tipsa en vän](#)

Kommentera

Kommentarer är stängda för denna artikel.